

SPRAWOZDANIE
Z
DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SZUMOWIE

za
2024 rok

Sporządził:

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej - Iwona Radwańska

I. WPROWADZENIE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szumowie jest jednostką organizacyjną Gminy Szumowo, powołaną uchwałą Rady Gminy Szumowo Nr 14/III z dnia 5 lipca 1990 roku w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Szumowie do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

Podstawę działalności Ośrodka stanowi statut przyjęty Uchwałą Nr VI/32/11 Rady Gminy Szumowo z dnia 16 czerwca 2011 roku, a także ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.).

W 2024 roku Ośrodek realizował zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz koordynował realizację zadań ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Szumowo na lata 2023 - 2026 oraz gminnych programach.

Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Szumowie jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im funkcjonowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) realizacja rządowych programów pomocy społecznej.

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował także przekazane zadania wynikające z innych ustaw:

- 1) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- 2) prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 3) zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- 4) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 5) przyznawanie „Karty Dużej Rodziny”,
- 6) prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 7) uczestnictwo w Programie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024,

- 8) uczestnictwo w Programie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024,
- 9) przyznawanie i wypłacanie bonu energetycznego,
- 10) przyznawanie i wypłacanie dodatku osłonowego.

II. CELE I ZADANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szumowie dąży do poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Szumowo i osób przebywających na ich terenie oraz zapewnienia warunków prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodziny, podejmuje działania zapobiegające patologiom i wykluczeniu społecznemu różnych grup mieszkańców. Coraz częściej działa w celu poprawy życia osób z niepełnosprawnościami.

Zadaniami Ośrodka Pomocy Społecznej jest realizowanie pomocy w formach dostosowanych do rozpoznanych potrzeb klientów głównie:

- praca socjalna,
- pomoc finansowa w formie zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych, okresowych i stałych,
- wypłacanie świadczeń i realizacja programów dla rodzin z dziećmi,
- wypłacenie świadczeń z tytułu niepełnosprawności oraz z tytułu opieki nad osobami z niepełnosprawnością,
- realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- dożywianie dzieci i młodzieży,
- wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu roli opiekuńczo- wychowawczej,
- kierowanie do domów pomocy społecznej,
- poradnictwo w sprawach rodzinnych opiekuńczych, rentowych, emerytalnych,
- obsługa organizacyjno - techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Przy realizacji zadań Ośrodek Pomocy Społecznej w Szumowie współpracuje z następującymi instytucjami:

1. **Urzędem Gminy w Szumowie** - w sprawie ustalenia wielkości gospodarstwa rolnego, załatwiania spraw w biurze ewidencji ludności, ustalenie danych adresowych.
2. **Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** - nawiązywanie współpracy z członkami GKRPA w zakresie leczenia odwykowego osób uzależnionych, kontakt w sprawie monitorowania leczenia odwykowego.
3. **Zespołem Interdyscyplinarnym** działającym w Gminie Szumowo - uczestnictwo w grupach roboczych, monitorowanie osób i rodzin dotkniętych przemocą domową.
4. **Centrum Medycznym "Zdrowie" oraz Przychodnią Lekarsko - Stomatologiczną VITANOVA oraz innymi ośrodkami zdrowia, szpitalami itp.** - w sprawach dotyczących wizyt lekarskich, zaświadczeń o stanie zdrowia podopiecznych, współpraca z personelem medycznym Ośrodków Zdrowia.
5. **Policją** - cykliczne spotkania grup roboczych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w ramach realizacji procedury "Niebieska Karta" mające na celu, ustalenie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny.
6. **Caritas Diecezji Łomżyńskiej** - w ramach realizacji programów - przekazywanie artykułów żywnościowych dla osób najbardziej potrzebujących.
7. **Placówkami Szkolnymi** z terenu Gminy Szumowo - w sprawach uczniów z rodzin wielodzietnych oraz problematycznych (frekwencja w szkole i zachowanie na terenie szkoły).
8. **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży** - udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w Rodzinach Zastępczych i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny.
9. **Kuratorską Służbą Zawodową i Społeczną** - przekazywanie informacji do Sądu Rodzinnego na temat rodzin objętych nadzorem kuratora, ponadto stała współpraca z kuratorami na rzecz osób z zagrożonych środowisk.
10. **Powiatowym Urzędem Pracy w Zambrowie** - w sprawach dotyczących aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy z rodzin objętych wsparciem.

III. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia dla pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy o pomocy społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Szumowie zatrudnionych było 7 osób;

1 kierownik

1 księgowa

3 pracowników socjalnych

1 pracownik ds świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego

1 asystent rodziny

IV. ŚRODKI FINANSOWE OTRZYMANE NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ JAK RÓWNIEŻ ZAKRESU POWIERZONYCH ZADAŃ

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu Gminy Szumowo i z budżetu państwa w ramach dotacji na realizację zadań zleconych

		Środki finansowe otrzymane			
		Budżet państwa		Budżet Gminy Szumowo	
Dział	Rozdział		Wykonane		Wykonane
852	85202	X	X	Domy Pomocy Społecznej	178.768,43
	85213	Składka zdrowotna (zasiłki stałe)	9.304,20	X	X
	85214	Zasiłki okresowe	30.946,10	Zasiłki celowe	28.400,00

	85215	Bon energetyczny	167.496,62	X	X
	85216	Zasiłki stałe	103.378,08	X	X
	85219	Utrzymanie ośrodka	100.955,00	Utrzymanie ośrodka	653.423,91
	85230	Ogółem: pomoc państwa w zakresie dożywiania	77.108,96	Ogółem: pomoc państwa w zakresie dożywiania	51.405,98
	85295	Dodatek osłonowy	127.795,42	X	X
855	85502	Świadczenia wychowawcze	1.500,00	X	X
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie społeczne	1.999.195,80	Ogółem:	63.790,37
		w tym:		w tym:	
		wydatki związane z realizacją zadania	55.369,70	wydatki związane z realizacją zadania	63.790,37
		świadczenia Rodzinne	1.721.046,43	X	X
		fundusz alimentacyjny	32.100,00	X	X
		ZUS od świadczeń	190.679,67	X	X
	85503	Karta Dużej Rodziny	638,00	X	X

	85508	Rodziny zastępcze	X	Rodziny zastępcze	8.712,00
	85513	Składka zdrowotna (SR)	25.502,58	X	X
OPS – Uchwała 62	85219	Dodatki motywacyjne	43.189,80	X	X
Wspierani e rodziny – Uchwała 63	85504	Dodatki motywacyjne	7.222,80	X	X
Ewidencja pozabilansowa		Program „Opieka wytchnieniowa” z tego:	48.079,50	X	X
		świadczenia	47.137,50	X	2.084,58
		koszty obsługi	942,00	X	X
		Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” z tego:	99.003,91	X	6.603,18
		świadczenia	97.062,91	X	6.603,18
		koszty obsługi	1.941,00	X	X
		Program „Asystent Rodziny”	20.481,65	X	X

V. REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w formie wsparcia finansowego, usług, pomocy w naturze oraz w postaci pracy socjalnej. Kieruje również do domów pomocy społecznej osoby wymagające całodobowej opieki.

1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Koszt utrzymania osób w domach pomocy społecznej jest bardzo wysoki i stanowi duże obciążenie dla budżetu Gminy. Osoby przebywające w domu pomocy społecznej również ponoszą odpłatność w wysokości 70% swojego dochodu.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu oraz przez osoby zobowiązane (małżonek, zstępni przed wstępnymi).

W 2024 r. w/w formą pomocy objęto **3** osoby. Wydano kwotę: **178.768,43 zł**.

Środki finansowe w całości pochodziły ze środków własnych gminy.

2. ZASIŁKI CELOWE I SPECJALNE

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, kryterium dla osoby samotnie gospodarującej w 2024 r. wynosiło: **776,00 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie wynosi: **600,00 zł**.

Zasiłek celowy specjalny: w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

Zasiłek celowy: w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może zostać przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie w części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego oraz drobnych remontów i napraw.

Zasiłki celowe i celowe specjalne w 2024 r. otrzymało **6** rodzin.

Na ten cel wydano: **4.400,00 zł.**

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Na ten cel wydano **24.000,00 zł.** dla **2** rodzin, które otrzymały wsparcie w związku ze stratami poniesionymi w wyniku pożaru budynku mieszkalnego.

Wydatki na zadanie finansowane były w całości ze środków własnych gminy.

3. ZASIŁKI OKRESOWE

Zasiłek okresowy: przysługuje ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnieniu kryterium dochodowego zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, które wynosiło w 2024 r.: **776,00 zł**, a dla osoby w rodzinie: **600,00 zł.**

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Zasiłki okresowe w 2024 r. wypłacono **15** rodzinom, udzielono **74** świadczeń na kwotę: **30.946,10 zł.**

Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa.

4. ZASIŁKI STAŁE

Zasiłek stały: przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, w przypadku, gdy dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także

pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały w 2024 r. pobierało **10** osób.

Wydano kwotę: **103.378,08 zł**.

Środki finansowe pochodziły z budżetu państwa.

5. REALIZACJA PROGRAMU „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”

Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028.

Celem tego programu jest m.in. zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

W ramach pomocy na realizację Programu gmina może otrzymać dotację, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji Programu.

Ogółem koszt tego zadania w 2024 r. to kwota: **128.514,94 zł**, z tego środki finansowe w kwocie: **77.108,96 zł** otrzymaliśmy z budżetu państwa, pozostała część środków finansowych w kwocie: **51.405,98 zł** to środki własne gminy, które stanowiły 40,00 % udziału środków własnych, do ogólnych kosztów tego zadania.

W 2024 r. w ramach w/w programu wsparciem objęto:

- na obiady w szkołach i przedszkolach przeznaczono 113.814,94 zł. dla 94 uczniów i dzieci, oraz

- na zasiłki na dożywianie przeznaczono 14.700,00 zł. dla 19 rodzin.

6. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenia w formie zasiłków stałych. W 2024 r. liczba osób uprawnionych wyniosła **10**.

Wydano kwotę: **9.304,20 zł**.

Środki finansowe pochodziły w budżetu państwa.

VI. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ

1. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi, które realizuje ośrodek są:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe”,
- świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, których dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: **674,00 zł**. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: **764,00 zł**.

Wydatki w ogólnej kwocie: **1.775.805,27 zł** zostały przeznaczone na wypłatę świadczeń rodzinnych, w szczególności na:

- zasiłki rodzinne i dodatki: udzielono **3.064** świadczeń na kwotę: **333.945,99 zł**;
- zasiłki pielęgnacyjne: udzielono **862** świadczeń na kwotę **186.054,08 zł**;
- świadczenia pielęgnacyjne: udzielono **407** świadczeń na kwotę: **1.213.448,00 zł**;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka: udzielono **18** świadczeń, wydano kwotę **18.000,00 zł**;
- świadczenie rodzicielskie: udzielono **27** świadczeń na kwotę: **24.537,20 zł**.

W 2024 r. zwrócone zostały nienależnie pobrane świadczenia rodzinne na łączną kwotę **56.280,84 zł.**, w tym **54.758,84 zł.** za 2024 r. i **1.522,00 zł.** za lata ubiegłe.

Ponadto za osoby uprawnione do świadczeń pielęgnacyjnych:

- opłacono składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe: udzielono **320** świadczeń na kwotę: **190.679,67 zł**;

- opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne: udzielono **95** świadczeń na kwotę **25.502,58 zł.**

Koszty obsługi za realizację ww. zadań stanowiły kwotę: **119.160,07 zł**, z czego dotacja stanowiła kwotę **55.369,70 zł.**, natomiast pozostałą kwotę **63.790,37 zł.** pokryła gmina.

Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa.

2. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Ustawa określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji, warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasady i tryb postępowania w sprawach o przyznanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia, a jeśli się uczy w szkole wyższej, tj. do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, w rodzinie nie przekracza kwoty: **1.200,00 zł.** Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż: **500,00 zł** na każde dziecko.

W 2024 r. wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wraz z obsługą wyniosły **33.063,00 zł.**, z czego:

- fundusz alimentacyjny: liczba osób uprawnionych **6**, udzielono **81** świadczeń, wydano kwotę: **32.100,00 zł**,
- wydatki bieżące na realizację zadania wynosiły **963,00 zł.**

Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa.

3. POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził postępowanie wobec **29** dłużników alimentacyjnych. Ponadto informował dłużników alimentacyjnych oraz organy właściwe dłużnika (tj. ośrodki pomocy społecznej właściwe wg miejsca zamieszkania dłużnika) o przyznaniu świadczeń i stanie zadłużenia. Organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne przekazano istotne

informacje dot. ustalenia skuteczności egzekucji.

Podjęto następujące działania:

1. Wezwano do ośrodka pomocy społecznej **3** dłużników alimentacyjnych, w celu przeprowadzenia wywiadu i odebrania oświadczenia majątkowego.
2. Przekazano informacje dla **4** dłużników alimentacyjnych o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na osoby uprawnione.
3. Wysłano **3** wnioski do organów właściwych o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych.
4. Otrzymano od organów właściwych dłużnika **4** wnioski o podjęcie działań.
5. Wystąpiono do komornika z **4** wnioskami o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego dłużników alimentacyjnych.

W 2024 r. komornicy sądowi i skarbowi wyegzekwowali środki finansowe w kwocie **47.780,38 zł.**, z czego:

- na dochody budżetu gminy ośrodek pomocy społecznej przekazał kwotę: **11.903,07 zł.**,
- pozostała część kwoty w wysokości: **35.877,31 zł** została przekazana do budżetu państwa (z tego odsetki stanowią **18.022,72 zł.**).

4. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb. Osobami uprawnionymi do otrzymania świadczenia wychowawczego są: matka, ojciec, opiekun faktyczny dziecka albo opiekun prawny dziecka, do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Od 1 czerwca 2022 r. świadczenia wychowawcze wypłacane są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Ośrodki Pomocy Społecznej wypłacają jedynie świadczenia wychowawcze z poprzednich lat w ramach koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego. W 2024 r. wydatkowano na ten cel kwotę **1.500,00 zł.**

Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa.

5. DODATEK OSŁONOWY

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 grudnia 2023 r. *o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła* dodatek osłonowy został ponownie uruchomiony jako wsparcie w pierwszej połowie 2024 roku, tj. od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r.

Dodatek osłonowy przysługiwał osobom, które spełniły kryteria dochodowe oraz wpisały się w definicję gospodarstwa domowego jednoosobowego lub wieloosobowego.

Gmina Szumowo wypłaciła **125.289,63 zł.** dla **296** gospodarstw domowych.

Środki na obsługę świadczenia wyniosły **2.505,79 zł.**

6. BON ENERGETYCZNY

Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego wprowadziła jednorazową rekompensatę za częściowe odmrożenie cen prądu po 1 lipca 2024 r.

Bon przysługiwał gospodarstwu domowemu po złożeniu wniosku i spełnieniu kryterium dochodowego. Wypłacono **162.618,02 zł.** dla **389** gospodarstw domowych z Gminy Szumowo.

Środki na obsługę świadczenia wyniosły **4.878,60 zł.**

7. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

W związku ze zmianami kadrowymi, zarządzeniem Nr 69/24 Wójta Gminy Szumowo z dnia 24 października 2024 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny Gminy Szumowo, w którego skład obecnie wchodzi:

- przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej w Szumowie,
- przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Szumowo,
- przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Zambrowie,
- przedstawiciel placówki ochrony zdrowia z terenu Gminy Szumowo – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „ZDROWIE”,
- przedstawiciel placówki oświatowej z terenu Gminy Szumowo – Zespół Szkół w Szumowie,

- przedstawiciel organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Szumowo – Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Szumowskiej,
- przedstawiciel Kuratorów Sądowych Sądu Rejonowego w Zambrowie.

W 2024 r. odbyło się **6** posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Szumowo i **3** posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych. Grupy diagnostyczno-pomocowe pracowały łącznie na rzecz **2** rodzin.

W 2024 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Szumowo wpłynęło łącznie **3** formularze „Niebieska Karta - A”, na podstawie których prowadzono **2** procedury „Niebieskie Karty”.

W 2024 r. zakończono **2** procedury „Niebieskie Karty”, w tym **1** procedurę zakończono z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej, **1** procedura została zakończona z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Szczegółowa informacja z realizacji zadania zawarta jest w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szumowo za rok 2024.

8. POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.

Ośrodek Pomocy Społecznej wydaje decyzje potwierdzające prawo do uzyskania świadczeń z opieki zdrowotnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U.2024 poz. 146 z późn.zm.) oraz w oparciu o Zarządzenie Nr 450/23 Wójta Gminy Szumowo z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Szumowie do załatwiania spraw i wydawania decyzji w imieniu Wójta Gminy Szumowo dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

W 2024 r. w przeprowadzono **2** wywiady środowiskowe oraz wydano **2** decyzji administracyjnych o potwierdzeniu prawa do świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni.

9. WSPIERANIE RODZINY

Realizacja zadania jest zawarta w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Szumowo na lata 2022 – 2024” przyjętym Uchwałą Nr XXIX/204/2021 Rady Gminy Szumowo z dnia 26 listopada 2021 r. Zadaniem Programu jest poprawa kondycji i jakości życia rodzin zamieszkujących w gminie Szumowo, poprzez rozwijanie systemu wsparcia sprzyjającemu prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny.

Zadanie to w głównej mierze jest realizowane przez asystenta rodziny.

W 2024 r. z uwagi na trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych 7 rodzinom przyznano asystenta rodziny.

Szczegółowa informacja z realizacji zadania zawarta jest w sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Szumowo na lata 2022 -2024” za 2024rok.

10. KARTA DUŻEJ RODZINY

W dniu 16 czerwca 2014 r. Uchwałą Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny, którego obecnie zasady reguluje ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. (tj. Dz.U.2024 poz. 1512).

Jest to program ogólnopolski skierowany do rodzin, które w momencie składania wniosku mają lub mieli na utrzymaniu łącznie, co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Karta Dużej Rodziny przy jednoczesnym zamawianiu karty w formie elektronicznej i tradycyjnej wydawana jest bezpłatnie.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Partnerzy Karty Dużej Rodziny są wymienieni na stronie internetowej www.rodzina.gov.pl, gdzie lista jest systematycznie aktualizowana.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szumowie w 2024 r. rozpatrzył pozytywnie **29** wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Wsparciem zostało objętych **28** rodzin. Wydano **74** Karty Dużej Rodziny zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej.

W związku z realizacją programu Karta Dużej Rodziny w 2024 r. otrzymaliśmy środki finansowe w kwocie: **638,00 zł**, które zostały przeznaczone na zakup materiałów biurowych.

Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa.

11. PROGRAM „OPIEKA WYTCHNINIOWA”

Głównym celem Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pt. „Opieka wytchnieniowa” dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2024 było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi do ukończenia 16 roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
2. osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
  - a) orzeczenie o znacznym stopniem niepełnosprawności albo
  - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. A, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100 z późn.zm.)

poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

Gmina Szumowo w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024 otrzymała środki finansowe na realizację usług opieki wytchnieniowej w kwocie **48.813,50 zł**. Środki zostały wykorzystane w kwocie **48.079,50 zł**, z tego:

- kwota **47.137,50 zł** na realizację usług opieki wytchnieniowej,
- kwota **942,00 zł** na koszty obsługi programu.

Z usługi opieki wytchnieniowej skorzystało **7** rodzin w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., w łącznym wymiarze **1.047,50** godzin.

Usługi opieki wytchnieniowej w 2024 r. świadczone były przez **5** osób zatrudnionych na umowę zlecenia.

12. PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ”

Głównym celem Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2024 było wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym adresatów Programu, którymi są:

1. dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
2. osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o niepełnosprawności:
  - o stopniu znacznym lub
  - o stopniu umiarkowanym, lub
  - traktowane na równi do ww. zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Gmina Szumowo w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024 otrzymała środki finansowe na realizację w kwocie **100.215,40 zł**. Środki zostały wykorzystane w kwocie **99.003,91 zł**, z tego:

- kwota **97.062,91 zł** na realizację usług opieki wytchnieniowej,
- kwota **1.941,00 zł** na koszty obsługi programu.

Dodatkowo Gmina Szumowo dołożyła do realizacji Programu kwotę 6.603,18 zł., która pokryła naliczone składki ZUS (po stronie pracodawcy) oraz Funduszu Pracy za osoby zatrudnione jako Asystent.

Z usługi asystencji osobistej skorzystało **7** osób w okresie od 1 marca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., w łącznym wymiarze **1.850,00** godzin.

Usługi asystencji osobistej w 2024 r. świadczone były przez **7** osób zatrudnionych na umowę zlecenia.

13. PROJEKT „PROGRAM TELEOPIEKI DOMOWEJ – PROGRAM WSPARCIA POLITYKI SENIORALNEJ ORAZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szumowie przystąpił do Projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 Priorytet VIII Fundusze na rzecz edukacji i wyłączenia społecznego Działania 8.4 Wzrost dostępności usług społecznych.

Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie w wysokości **300.740,55 zł**.

Zadanie będzie realizowane do 31 grudnia 2027 r.

W 2024 r. Ośrodek ogłosił nabór do Programu.

Pod koniec roku przyjęte zostały pierwsze wnioski osób chętnych do uczestnictwa.

14. PROGRAM „CZYSTE POWIETRZE”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szumowie w ramach programu wydał **110** zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Uzyskanie takiego zaświadczenia jest niezbędne do ubiegania się o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

15. WSPÓŁPRACA Z CENTRUM OPIEKUŃCZO-MIESZKALNYM W PĘCHRATCE POLSKIEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szumowie zajmował się kwalifikowaniem osób do Centrum Opiekuńczo - Mieszkalnego. Przyjmowano wnioski, przeprowadzano wywiady środowiskowe, wydawano decyzje o umieszczeniu i odpłatności za pobyt w COM.

16. WSPÓŁPRACA Z CARITAS DIECEZJI ŁOMŻYŃSKIEJ

W ramach współpracy z Caritas Diecezji Łomżyńskiej Ośrodek w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 Podprogram 2023 przekazał pomoc żywnościową osobom i rodzinom z terenu Gminy Szumowo, które spełniły określone kryterium dochodowe.

Z pomocy żywnościowej skorzystało **100** osób z **48** rodzin. Pozyskany asortyment żywnościowy to między innymi: groszek z marchewką, powidła śliwkowe, makaron jajeczny świderki, kasza gryczana, mleko UHT, szynka drobiowa, szynka wieprzowa, filet z makreli w oleju, cukier biały, olej rzepakowy.

Ponadto w ramach Programu „Na codzienne zakupy 2024” Ośrodek przekazał **2** karty „Biedronka” (każda karta o łącznej wartości 2.000,00 zł.) dla dwóch osób w wieku 60 plus spełniających kryteria określone w Programie.

17. INNE

W związku z Ogólnopolskim badaniem osób bezdomnych – edycja 2024., w nowy z 28 na 29 lutego 2024 r. pracownik socjalny w asyście policjantów KPP w Zambrowie, dokonał objazdu terenu Gminy Szumowo w celu sprawdzenia miejsc, w których mogłyby przebywać osoby bezdomne. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że na terenie Gminy Szumowo nie ma osób bezdomnych.

6 września 2024 r. pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Szumowie współuczestniczyli w ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie „Kordiana” Juliusza Słowackiego.

W dniu 5 grudnia 2024 r. pracownik socjalny wraz z kierownikiem OPS oraz osobą z niepełnosprawnością w stopniu znacznym z gminy Szumowo odwiedzili Zakład Aktywności Zawodowej Argenta w Łomży. Zapoznano się z formami i kryteriami zatrudnienia.

Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadzał wywiady środowiskowe u osób zobowiązanych do alimentacji, w przypadku ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne, kierował klientów do odpowiednich instytucji, redagował pisma i wnioski urzędowe oraz udzielał poradnictwa w rozwiązywaniu różnorodnych problemów życiowych, ułatwiał uzyskiwanie świadczeń zdrowotnych, pomocy lekarskiej, pomagał osobom w trudnej sytuacji materialnej i uzyskaniu statusu osoby bezrobotnej, przekazywał osobom bezrobotnych informacje na temat kursów i ofert pracy w PUP w Zambrowie, zbierał i przekazywał osobom potrzebującym odzież i obuwie, wydawał i kompletował dokumenty do Zespołu d/s Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

VII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2025 ROK

Potrzeby finansowe na realizację zadań wynikających z ustaw zostały ujęte w planach finansowych i przyjęte do realizacji w budżecie gminy.

Do najważniejszych potrzeb w zakresie pomocy społecznej należy dodatkowo zaliczyć:

- prowadzenia elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań,
- poszerzanie środowiskowego systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych i starszych,

- poszerzanie działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Pracownicy tutejszego Ośrodka dbają o tworzenie coraz lepszego wizerunku pomocy społecznej, jako instytucji efektywnej, nowoczesnej i skutecznej. Zawsze starają się, aby wsparcie do potrzebujących kierowane było sprawnie i w taki sposób, by osoby w trudnej życiowej sytuacji, pozostawały w systemie pomocy jak najkrócej. Pracownicy stykają się coraz częściej z bardzo trudnymi przypadkami, wymagającymi pomocy od zaraz (są to sytuacje dotyczące, osób starszych, chorych, ofiar przemocy).

Ciągły proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie lub formie.

Pracownicy OPS, nie tylko ze względu na charakter pracy, ale przede wszystkim ze względu na zwiększone uprawnienia do samodzielnego pobierania dokumentacji, mają coraz więcej obowiązków, jak i większy zakres odpowiedzialności.

Zwiększanie zakresu zadań, jakie realizuje OPS przyczynia się również do zwiększania obowiązków dla wszystkich pracowników (pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, księgowość).

VIII. PODSUMOWANIE

Głównym celem Ośrodka Pomocy Społecznej w Szumowie jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal ważna - nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mają działać aktywizująco i integrująco na lokalną społeczność.

Podsumowując rok 2024 należy zaznaczyć, iż Ośrodek Pomocy Społecznej w Szumowie, oprócz bieżących, realizował wiele dodatkowych zadań.

Rok 2025 będzie dla Ośrodka kontynuacją zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom.

Warto zauważyć, że pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata), organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.